

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ ЗА 2021 ГОДИНА „СОФИЙСКА ВОДА АД“

1. ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

1.1. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 Г.

Град София се разраства. Нуждите на града, в който живеем и работим, също. Природните ресурси стават все по-оскъдни. ”Софийска вода” АД е най-големият ВиК оператор в България и е компанията, на която е поверено управлението на жизненоважния ресурс за нашия град – ВОДАТА. Превключването от потреблението на ресурси към тяхното възобновяване е ключът към икономическия модел на растеж. За това допринася кръговата икономика. ”Софийска вода” АД разработва и прилага решения, насочени към подобряване на достъпа до чиста питейна вода и връщането ѝ в природата в отлично качество, като се води от принципа на кръгова икономика.

Ние сме лоялни към нашата мисия: **ВЪЗОбновяване на световните ресурси.**

”Софийска вода” АД има сертифицирана система за управление на околната среда (СУОС) според изискванията на международен стандарт ISO 14001:2015. През 2021 г. продължи поддържането на системата чрез актуализирани аспектите на околната среда и провеждането на вътрешни регулярни проверки съгласно утвърдения годишен график.

През 2021 г. ”Софийска вода” АД поднови регистрацията си от Министерството на околната среда и водите по схемата на Европейската общност за управление по околна среда и одит (EMAS) с обхват всички пречиствателни станции и водопроводната мрежа.

1.2. ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ПРЕЗ 2021 Г.

ВиК системата на град София е проектирана и осъществена така, че да използва в по-голямата си част силата на гравитацията за придвижване на водата. Водоизточниците са планински, помпените станции по водопроводната и канализационна станции са малко на брой. Въпреки това доставката и пречистването на води са процеси, които се нуждаят от енергия, за да бъдат осъществени. ”Софийска вода” АД е внедрила и използва системи за постоянен мониторинг на енергийното потребление на големите пречиствателни станции на питейни и отпадъчни води.

За периода януари-декември 2021 г. в Софийската пречиствателна станция за отпадъчни води е произведена 23 654 мегаватчаса зелена енергия. Производството се базира на когенерационна инсталация за оползотворяване на биогаз, който се отделя в процеса на третиране на утайките в станцията. За 2021 г. произведената в пречиствателната станция зелена енергия покрива над 115.59% нуждите от електроенергия на пречиствателната станция.

1.3.ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА ПРЕЗ 2021 г.

Преки емисии

Преките емисии в атмосферния въздух компанията генерира чрез употребата на транспортни средства, както и чрез употребата на енергийни източници за отопление на някои от обектите си. За 2021 г. директните емисии възлизат на 1.79 хил. тона въглероден диоксид (CO₂), което не включва изнесените дейности към доставчици на „Софийска вода“ АД. Наблюдава се намаление с 9.52 % спрямо 2020 г. Във връзка с контрола на тези преките емисии „Софийска вода“ АД използва GPS система, чрез която се следят маршрутите, скоростта, ускорението и работа на място на служебните автомобили. Също така, при подбор на услуги и стоки се оценява отдалечеността на потенциалните доставчици, когато това е възможно.

Непреки емисии

Непреки емисии са резултат от употребата на енергия – електрическа и топлинна. През 2021 г. данните показват, че индиректните емисии на дружеството възлизат на 2.08 хил. тона въглероден диоксид (CO₂), което е с 26.95 % по-малко в сравнение с миналата година.

Глобалното намаление на емисиите на парникови газове за 2021 г. е 1.61 хил. тона еквивалент на въглероден диоксид (CO₂), като основно това се дължи на производството и употребата на възобновяема енергия.

1.4. ВОДЕН РЕСУРС ПРЕЗ 2021 г.

Намаляване на загубите

Постоянният мониторинг на количествата вода, подавани за територията на концесионната област, е в основата на управлението на водите, осъществявано от „Софийска вода“ АД.

Общо взета вода от всички водоизточници за периода януари - декември 2021 г. е 136 456 186 м³.

Данните, получени от мониторинга през годината, показват, че водните количества, използвани за водоснабдяване, бележат намаление спрямо 2020 г. Намалението се дължи основно на усилията на компанията за намаляване на загубите, като принос има и обявената епидемиологична обстановка, и свързаните с това намаляване на икономическите активности.

Добитата сурова вода от всички водоизточници през периода януари – декември 2021 г. спрямо същия период през 2020 г. бележи намаление с 10 395 327 м³.

Намаляване на загубите по водопроводната мрежа е приоритет за инвестиционната програма на „Софийска вода“ АД. Реализираните общи инвестиции са в размер на 40,23 милиона лв. От тях 38,25 милиона лв. са в регулирани услуги, което представлява 116% от предвиденото в Бизнес план 2017-2021г. Изпълнението на общите инвестиции е 113% спрямо Бизнес плана и 103% спрямо Актуализираната ИП.

Качество на питейната вода

Всяка година „Софийска вода“ АД постига законово определените норми за качество на питейната вода. Въпреки това не спираме да си поставяме още по-големи предизвикателства за постигане на още по-добри резултати. За 2021 г. са мониторирани проби от пунктовете, включени във всички 6 зони на водоснабдяване, като е надвишена честотата, изисквана в *Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели от 16.01.2018*

Отвеждане и пречистване на отпадъчни води

През 2021 г. продължи изпълнението на програмата за извършване на проактивна поддръжка на канализационната мрежа, в резултат на което за периода проактивно са почистени над 110 км от мрежата в рамките на концесионната област, което е с 6 км повече от изпълненото през 2020 гот канализационната мрежа на Столична община.

Качество на пречистените отпадъчни води

Лабораторният изпитвателен комплекс (ЛИК), сектор „Отпадъчни води” в СПСОВ Кубратово, извършва постоянен мониторинг на показателите на качеството на пречистените отпадъчни води и генерираните утайки в процеса на пречистване.

Съгласно разрешителното за заустване на отпадъчни води се анализират основните показатели - биологична потребност от кислород (БПК5), химична потребност от кислород (ХПК) и неразтворени вещества (НВ), общ азот, общ фосфор и всички останали дефинирани показатели в разрешителното за заустване на пречистените отпадъчни води на изход СПСОВ. През 2020 г. са спестени на река Искър следните количества замърсители от отпадъчните води:

- 15 095т БПК5
- 33 759 т ХПК
- 2 775 т азот
- 388 т фосфор

През 2021 г. са взети нормативно определените брой проби от цитираните по-горе показатели за качеството на пречистените отпадъчни води.

Стойностите на качествените показатели на пробите са под нивата, определени в разрешителното за заустване на отпадъчни води..

1.5. ПОЧВИ

От процеса на пречистване на отпадъчни води се отделя „утайка“, която представлява смес от органични и неорганични частици и вода. След преминаване на процес по стабилизация и обезводняване, утайката може да се използва в земеделието за наторяване на култури, които не са предназначени за човешка консумация. Качеството на утайката, отделена при процеса на пречистване на отпадъчните води, се изпитва съгласно Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието.

През 2021 г. 16 977 тона (сухо вещество) утайка от СПСОВ Кубратово е оползотворена върху земеделски площи вместо да бъде депонирана или изгорена, като по този начин са спестени на околната среда влаганите при производството изкуствени торове. През 2019 г. стартира научен проект на тема „Възможности от оползотворяването на утайки, получени при пречистване на отпадъчни води и ефект за устойчиво земеделие“, който се изпълнява от експерти от Института по аграрна икономика – София, в партньорство с експерти от Институт по почвознание и агроекология "Н. Пушкиров". Проектът беше с продължителност 18 месеца.

Това проучване изследва влиянието на утайката върху различните видове почви и земеделските култури, което от своя страна да доведе до доказани резултати, които ще са от полза за всички ВиК оператори в страната. Поради епидемиологичната обстановка в страната, срокът беше удължен.. През месец май 2021 г. бе приет окончателен отчет /финален

доклад/ по проекта. Съгласно заключението в доклада, не може да се докаже категорично и без допълнителни изследвания ефективността на утайката от пречистването на отпадъчните води върху земеделските почви и култури. От ръководството на СВ беше взето решение да не се продължават изследванията в тази посока.

1.6. ОТПАДЪЦИ

„Софийска вода“ АД предоставя на своите служители възможност да изхвърлят отделно отпадъците си, като цели тяхното рециклиране или правилно обезвреждане в съответствие със законодателството по управление на отпадъците на Р България. Освен отделно събиране на отпадъци от опаковки, на обектите на Дружеството се събират и предават излезли от употреба батерии, тонери и електрическо и електронно оборудване.

На различните площадки се събират още метални отпадъци, стъкло, отработени масла, гуми, използвано еднократно облекло и други видове отпадъци. От 2018 г. „Софийска вода“ АД се включва в кампанията „Капачки за бъдеще“. На всички обекти на организацията са разположени съдове и служителите активно участват в събирането на капачки. По този начин ангажираността е свързана не само с идеята на кампанията, но и с намаляване и рециклиране на пластмасовите отпадъци и замърсяването на околната среда. През 2021 г. дружеството участва в предаване на събраните пластмасови капачки, като количеството е 140 кг.

В рамките на Европейската седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО), която се провежда ежегодно през месец ноември, се организираха различни инициативи под мотото на кампанията: „Кръгово общество“.

Дружеството спазва стриктно българското законодателство за управление на отпадъците. През 2021 г. са предадени за обезвреждане, оползотворяване или рециклиране:

- 12, 162 тона опасни отпадъци;
- 47 615 тона неопасни отпадъци, които включват изкопани земни маси и не включват утайки от СПСОВ за оползотворяване върху земеделски площи;
- 16 977 тона (сухо вещество) - утайка от СПСОВ „Кубратово“ за оползотворяване върху земеделски площи.

1.7. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на биоразнообразието и осигуряването на благоприятни условия на екосистемите е приоритет за Групата на Веолия и един от ангажиментите за устойчиво развитие.

3-ри от обектите на „Софийска вода“ АД бяха определени като *чувствителни* според критериите, поставени от Групата. Това са: ПСПВ Бистрица; ПСПВ Панчарево; и ПСПВ Мала църква.

Проектът стартира през 2019 г., съвместно с биолозите от Научноизследователския сектор при СУ „Св. Климент Охридски“ и беше разделен на два етапа:

- I-ви етап /2019 г./ - обследване на биоразнообразието на ПСПВ Бистрица и ПСПВ Панчарево
- II – ри етап /2020 г./ - обследване на биоразнообразието на СПСОВ Кубратово и ПСПВ Мала църква.

През м. април 2021 г. на териториите на ПСПВ Бистрица и ПСПВ Панчарево бяха изградени

образователни пътеки с табла със снимки и любопитни факти за характерните за станциите представители на флората и фауната. Това ще доведе до повишаване на осведомеността на служителите и посетителите на тези обекти за богатото видово разнообразие на малките площи, стопанисвани от СВ.

През 2022 г. продължава изпълнението на мерките от Докладите като се предвижда изграждането на такива образователни пътеки и на териториите на ПСПВ Мала Църква и СПСОВ Кубратово.

През лятото на 2021 г. се проведеха одити-наблюдения на трите чувствителни обекта съвместно с представители на СВ и на биолозите от СУ „Св. Климент Охридски“ по методология, определена от Групата. Докладваха се констатираните практики за опазване на биоразнообразието от предходните години и се изготви план за действие за въвеждане на допълнителни мерки, които да се изпълняват през периода 2021-2023 г.

На 22-ри април 2021 г. отбелязването на Денят на земята и 22-ри май- отбелязването на Денят на биоразнообразието бяха пренесени в интернет пространството поради епидемиологичната обстановка. Бяха проведени дискусии в няколко платформи, в които всеки служител имаше свободен достъп.

1.8. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ

В процесите на пречистване на питейни и отпадъчни води се употребяват различни опасни за околната среда химични вещества и смеси (ОХВС). Най-съществените като количество от тях са хлор газ и белина за дезинфекция на питейните води, и железен трихлорид за отстраняване на фосфора от отпадъчните води. Не отстраняването на азота и фосфора води до антропогенно замърсяване (еутрофикация) на реките. Ежегодно компанията си поставя за цел да намали товара за околната среда от употребата на тези продукти. Също така ежегодно се проиграват аварийни ситуации с опасни химични вещества и смеси, осигуряват се средства за улавяне на разливи. Инсталирани са аварийни сигнализиращи системи. На местата на работа и съхранение на опасни химични вещества и смеси са разпространени кратки информационни листа за безопасност, изготвени са оценки за съвместимостта на съхранение на ОХВС и са осигурени Лични предпазни средства, които допринасят за правилното им съхранение, употреба и третиране на отпадъците от тях.

1.9. ДРУГИ АЛТЕРНАТИВИ

С 21% нарасна броят на жителите и фирмите в София през изминалата година (2021 г.), които желаят да получават електронна фактура от “Софийска вода”. За периода януари - декември 2021 г. още 32 991 клиента се регистрираха за получаване на електронна фактура, като общият им достигна 190 358 бр. към края на годината.

2. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

Към 31.12.2021 г. в „Софийска вода“ АД работят 1079 служителя, от които 105 на ръководни позиции (44 мъже и 61 жени). На длъжности супервайзър и технически персонал – общо 233 (151 мъже и 82 жени); офис служители – общо 347 (57 мъже и 290 жени) и работници – общо 394 (360 мъже и 34 жени).

В компанията са представени две синдикални организации - ФСО „ПОДКРЕПА“ и ОСО „ВОДОСНАБДЯВАНЕ“ към КНСБ, с които „Софийска вода“ АД има сключен колективен трудов договор.

„Софийска вода“ АД има изградена политика за развитие на компетенциите на служителите с цел поддържане на висок професионален стандарт и повишаване на тяхната мотивация. Развитие на професионални компетенции се осъществява чрез разнообразни подходи и форми, като присъствени и дистанционни обучения и семинари, провеждани от външни доставчици или вътрешни обучители със специфична експертиза. Въведена е и практика за временна ротация на друга позиция, което дава възможност за практическо развиване на знания и умения и по-широко разбиране на дейностите и процесите в компанията.

Програмите за обучение и развитие са насочени към:

- развитие на професионални умения, придобиване и поддържане на професионална квалификация;
- безопасност и здраве при работа;
- повишаване на личния потенциал и развитие на социални и лидерски умения;
- дигитална компетентност;
- правна и нормативна компетентност;

В обученията за повишаване на професионалните компетенции са реализирани общо 6160 участия и 15 517 учебни часа.

В компанията стриктно се спазват изискванията за придобиване на правоспособност или опресняване на знания по безопасност и здраве при работа, необходими за изпълняването на конкретни дейности. През 2021 г. в задължителни обучения по БЗР са реализирани 4 648 участия и 14 069 учебни часа.

Общо в обученията през 2021г. са били включени 1 182 човека, а броят участия е 10 809. Реализираните учебни часове са 29 586. От тях близо 20 000 часа са под формата на дистанционно обучение.

През 2021г. година пилотно беше въведена менторска програма в Търговска дирекция. За ментори бяха обучени 24 служители от всички отдели в дирекцията, като всеки отдел има разписана програма за въвеждане на новопостъпилите служители.

В проект за повишаване на екипната ефективност участваха 135 служители от Техническа дирекция.

Също така през 2021г. беше актуализиран регистъра на вътрешните обучители по БЗР в компанията. В кампанията бяха идентифицирани 21 лектори, които могат да обучават по 9 теми от програмата. Така процеса по провеждане на задължителните обучения за настоящите и новите служители ще бъде по-гъвкав и по-достъпен.

3. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

През 2021 г. има 3 трудови злополуки (по чл. 55, ал 1 - по време на работа), 0 инцидента (нараняване без загуба на работоспособност), 9 почти инциденти (нежелани събития без нараняване на човек) и 139 заведени щети със служебни автомобили. Всички злополуки, инциденти и почти инциденти се докладват и анализират незабавно.

4. БОРБА С КОРУПЦИЯТА И ПОДКУПИТЕ

Основните политики и процедури, свързани с начина, по който дружеството разрешава въпроси и случаи на корупция и подкупи, са:

- Ръководства и насоки за етично поведение на Групата Веолия – включва Етичен кодекс с последна актуализация от 2018 г. и Кодекс за антикорупционно поведение с последна актуализация от 2020 г., както и Харта за използване на правото за подаване на сигнали по етични въпроси във Веолия
- Правилник за вътрешния трудов ред на СВ;
- Процедура за оповестяване на нередности на СВ с нова версия от декември 2021 г.;
- Процедура „Подаръци, гостоприемство и дарения. Конфликт на интереси“, версия от 2020 г.;
- Процедура за проверка и разследване на сигнали за измами, последна актуализация от 2020 г., вкл. Антикорупционен телефон (+359 2 8122 521, публикуван на официалния уебсайт на СВ: www.sofiyskavoda.bg);
- Процедура „Комплексна проверка“, която да регламентира реда и начина за провеждане на допълнителен, целенасочен контрол с цел управление и предотвратяване на риска от корупция при определени сделки, проекти, дейности, бизнес партньори или служители на дружеството, създадена през 2020 г.;
- Счетоводна политика;
- Процедура за счетоводно приключване;
- Инструкция за получаване, осчетоводяване и плащане на фактури на доставчици;
- Процедура за закупуване, инвентаризация, продажба и брак на дълготрайни активи;
- Процедура „Възникване, изменение и прекратяване на трудово правоотношение“, с последна актуализация от 2020 г.;
- Процедура „Управление на представянето на служителите“.

От месец април 2020 г. дружеството е сертифицирано по БДС EN ISO 37001:2016 и има внедрена и функционираща Система за управление за борба с подкупването. През май 2021 г. СВ премина успешно първи надзорен одит на Системата, с който беше потвърдена нейната сертификация.

Процесите, свързани с извършване на вътрешен контрол и ресурсите, предназначени за предотвратяване на корупцията и подкупите, са регламентирани с горепосочените политики и процедури. Основна роля при проверка на сигнали и жалби, съдържащи информация за нередности/измами/корупция, имат отдел „Системи за управление и сертификация“, при необходимост със съдействието на отдел „Вътрешен одит“ и направление „Сигурност“, които получават, проверяват със съдействието на отдел „Правен“ и докладват резултатите от тези проверки на изпълнителен директор и директор „Човешки ресурси и администрация“ за предприемане на последващи действия съгласно законодателството и Правилника за вътрешния трудов ред на дружеството.

Използваните от дружеството механизми за подаване на сигнали за нарушения, корупция и т.н., са:

- Подаване на устен или писмен сигнал до съответния ресорен директор или ако се прецени, че това не би било подходящо, има възможност за директна връзка с изпълнителен директор, директор „Управление на риска и оптимизация на процеси“ или директор „Човешки ресурси и администрация“, както и за подаване на сигнала до Комисията по етика на „Софийска вода“ АД, председателствана от Изпълнителния директор;
- Анти-корупционен телефон (+359 2 8122 521, публикуван на официалния уебсайт на СВ: www.sofiyskavoda.bg); Сигнал на хартиен носител в кутиите, поставени пред отдел „Човешки ресурси“ в Централен офис на бул. Цар Борис III, ет. 3, вкл. и анонимен, при желание;
- Анонимен сигнал през специално разработена за целта форма;
- Ако са налице основателни съмнения, че сигналят може да бъде адекватно решен на местно ниво - има възможност за неговото препращане до Комитета по етика на Групата Веолия, който е базиран в Париж.

Процесът по управление на риска в СВ е регламентиран в Политика за управление на риска и опосредстван със Системна процедура за управление на риска, която описва методологичния подход за идентифициране, измерване, контрол и последващ мониторинг на онези обстоятелства, събития и действия, които биха могли да повлияят на постигането на бизнес целите на компанията. Приетият подход за оценка и управление на рисковете се използва и за оценка на риска, свързан с корупция. За целта през 2020 г. е въведена Системна инструкция „Оценяване на риска от възникване на корупция“ като част от Системната процедура за управление на риска. Приложимите критерии се отнасят до оценка на въздействието на риска във финансово изражение, както и в области като репутационно, регулаторно и др. въздействие; оценка на вероятността рискът да настъпи, както и оценка на ефективността на текущия контрол, въведен за справяне със съответния риск. При тази оценка се вземат предвид присъщи характеристики на оценяваната дейност, които могат да имат по-голяма тежест, като директен контакт с клиенти или доставчици, потенциален конфликт на интереси поради наличие на свързаност между лицата (напр. роднинска линия, бизнес партньорство и др.) и т.н. Наборът от вътрешни правила /документи/ за идентифициране, оценка и реакция на рисковете (управление на риска), вкл. и на тези от подкупване, е част от Интегрираната система за управление на дружеството. Тя включва внедрените и функциониращи системи за управление по БДС EN ISO: 9001 (Система за управление на качеството), 14001 (Система за управление на околната среда), 45001 (Система за управление на здравето и безопасността при работа) и ISO 37001 (Система за управление за борба с подкупването). През месец май 2021 г. инструкцията за Оценка на риска от подкупване е актуализирана във връзка с извършените в дружеството по-рано през годината организационно-структурни промени.

Вътрешните одитори играят важна роля в оценяване на ефикасността на контролните системи и допринасят за текущата ефикасност. Поради организационната си позиция и правомощията си в компанията, Вътрешният одит често има значителна роля по отношение на идентифицирането на рискове, свързани с измами. Идентифицираните при вътрешни одити, проверки и наблюдения слабости на вътрешния контрол и възможности за извършване на измами се докладват на ръководителите, като най-сериозните въпроси се отнасят до висшето ръководство и съвета на директорите.

През разглеждания период няма доказани случаи на корупция от служители или подизпълнители на „Софийска вода“ АД.